

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1910.

— (Zveza slovenskih odvetnikov) je imela dne 13. pr. m. v ljubljanski mestni posvetovalnici ob obilni udeležbi svoj 5. redni občni zbor, ki je trajal od 11. do $\frac{1}{2}$ 2. in od 3. do 5. popoldne.

I. Predsednik g. dr. Triller je srčno pozdravil vse navzočne, osobito pa štajerskega zastopnika drja. Hrašovca, koroškega drja. Müllerja in primorskega drja. Rybača ter predsednika odvetniške zbornice drja. Majarona. Omenil je, da sta med letom umrla člana dr. Hribar v Ljubljani in dr. Omulec v Ormožu. Zborovalci so se v znak sožalja dvignili s sedežev. Kar se tiče sklepov lanskega občnega zbora, je poročal, da spomenica o jezikovnih razmerah še ni mogla iziti, da pa se vse gradivo zbere še letos; tudi za centralno pisarno še ni bilo moči dobiti mlajšega kolege. V jezikovnih zadevah je društvo poslalo 37 pritožb. Ta kontrola prav ugodno vpliva, in predsednik le želi, da bi vsi slovenski odvetniki pošiljali pritožbe v vsakem slučaju, ko oblastva kršijo jezikovno enakopravnost. Omenjal je slednjič korakov, ki so se storili zaradi odvetniških izpitov v slovenskem jeziku. Odbor je bil v stiku z obema slovenskima državnozbornskima kluboma.

II. Tajnik g. dr. Žirovnik je poročal, da je število članov narastlo na 100. Pohvalno konstatira, da so s par izjemami vsi slovenski odvetniki in odvetniški kandidatje na Kranjskem člani društva. Želi si pa več članov po drugih kronovinah. Glavni namen društva je, braniti pri sodiščih in drugih oblastvih pravice slovenskega jezika. Ta namen je društvo tudi preteklo leto vestno izpolnjevalo. G. tajnik je podrobno našteval in označil slučaje, v katerih je društvo vlagalo pritožbe na razna oblastva, vsega skupaj 37, od katerih pa je ostalo jih 25 nerešenih; v tem oziru da se predvsem odlikuje Celje. Društvo je pa tudi informiralo državne poslance o vseh kršitvah zakonito zajamčene jezikovne enakopravnosti.

V razpravi o tem, pohvalno sprejetem poročilu se je oglasil najprej g. dr. Rybář, ki je med drugim poudarjal, da finančnemu ministrstvu mora biti znano, kako postopajo finančne prokureture v jezikovnem oziru. On sam da je zaradi tega vložil v drž. zboru dve interpelaciji, na kateri pa ni dobil rešitve. Izjavlja se proti likvidiranju stroškov za prevode slovenskih spisov, odnosno proti retoriji. Tudi se izjavlja proti tolmačem za slovenščino, kjer je ta deželni jezik. Proti odvetniškim zbornicam v naših krajih, katere nočejo prejemati slovenskih vlog, treba provocirati razsodbo državnega sodišča. Zastran vrhovnega sodišča, ki še vedno ne izdaje predpisanih slovenskih odločeb, se je storilo že mnogo korakov, a izgovarjajo se s postranskimi oziri.

G. dr. Majaron je izjavljal, da ga je letošnje tajniško poročilo, ki je pregledno in ki kaže velik trud predsedstva, prav prijetno iznenadilo.

Le na tak način se približamo centralni pisarni, ki jo je govornik pred dvema leti bil nasvetoval. Ako se društvene pritožbe, kakor videti, ne rešujejo, naj se neprestano urgira. Zbrano gradivo naj se da slovensko-hrvatski delegaciji v poslanski zbornici na razpolago. Zlasti naj se jo znova in pravočasno opozori na vrhovnosodne odločbe, o katerih je pred dvema leti budgetni poročevalec dr. Glabinski menil, da se mu vidi nemožno, da bi vrhovno sodišče ne izpolnjevalo zakona tudi za Slovence. Vzrok, zakaj vrhovno sodišče ne prične izdajati slovenskih odločeb, je globlji, kakor se navadno misli, in ravno zato ni odnehati od te zakonske zahteve. Glede odvetniških zbornic se pridružuje mnenju predgovornika in apelira na odvetniške kandidate, ki lahko brez kvara za svojo prakso ženejo stvar do zadnje inštanice. Kranjska odvetniška zbornica sprejema nemške vloge, a bo morala to preurediti, ako se izkaže, da so druge zbornice v pravici, ko odklanjajo vloge v drugem deželnem jeziku. Končno je izrekal zahvalo predsedniku in tajniku, ki sta opravljala vse delo.

G. dr. Kušar je govoril o znanih jezikovnih razmerah pri nadsodišču graškem, g. dr. Švigelj pa priporočal odvetnikom več doslednosti pri zastopanju slovenske ravnopravnosti.

Nato je bilo tajnikovo poročilo odobreno.

III. G. dr. Müller je glede razmer na Koroškem kratko naglašal, da so vedno enako žalostne, potem pa je obširno in zanimivo govoril o stališču, katero bi bilo zavzeti k načrtu novele o omejitvi revizij. Končno je priporočal ustanovitev odseka za proučevanje načrtov justičnih zakonov.

IV. G. dr. Hrašovec iz Celja je podal temeljito revizijo o imenovanjih na Spodnjem Štajerskem v preteklem letu ter podrobno sliko o enakopravnosti pri sodiščih celjskega in mariborskega okrožja. Poročilo to, za katero mu je g. predsednik ob splošnem pritrjevanju izrekal posebno zahvalo, utegne »Slov. Pravniki« priobčiti v celem obsegu.

Na to je g. notar Hudovernik poročal, kako finančna prokuratura za Kranjsko dosledno prezira slovenski jezik. Pridružil se mu je g. dr. Kokalj in predlagal odločen protest zoper tako postopanje. Predsednik g. dr. Triller je opozarjal na dejstvo, da je vsled takih razmer deželni odbor kranjski odklonil vsako zastopanje po finančni prokuraturi.

Predlogi gg. drja. Hrašovca in drja. Kokalja so se odobrili soglasno.

V. Blagajnik g. dr. Kokalj je izkazal za lansko leto prebitka okroglo 1045 K, a imovine sploh okroglo 5424 K.

Na predlog g. dr. Šviglja se podeli vsemu odboru absolutorij.

VI. Volitve so se izvršile vzklikom in sicer dosedanji predsednik g. dr. Triller ter tudi ves dosedanji odbor, razun da je bil na mesto preselivšega se g. drja. Leskovarja izvoljen na novo g. dr. V. Schweitzer, advokat v Ljubljani.

Potem je ob 5. uri zaključil g. predsednik občni zbor z zahvalo vsem udeležencem.

— Spomenik Bogišiću. Osnovao se je odbor, ki hoče poskrbeti, da se slavnemu Bogišiću postavi dostojen spomenik v Cavtatu, njegovem rojstnem kraju. Izdal je naslednji poziv:

»Mi Srbi i Hrvati možemo s ponosom da brojimo velik broj izabranih narodnih sinova, koji su i sebe i svoj narod prodičili na raznim poljima, bilo naučnom, bilo književnom ili umjetničkom, bilo patriotskom.

Pred godinu i pò dana oteo nam je udes jednog takog velikog sina našega naroda, odličnog naučnika, vrsnog pravnika i čestitog rodoljuba; čovjeka puna najiskrenije ljubavi prema svom narodu i čitavom slavenstvu, čovjeka, koji je svojim sijajnim znanjem i plodnim radom stekao vrlo vidno mjesto i u našem narodu i u cijelom slavenstvu. To je

VALTAZAR BOGIŠIĆ.

Ves kulturni i naučni svijet, i slavenski i strani, iskazao je Bogišiću dostojnu poštu i istakao njegove neprocjenjive zasluge na polju znanosti i nauke, te udario svijetli pečat besmrtnosti na njegova djela.

Naš narod, čiji je Bogišić veliki sin i koji je on žarko ljubio, ma da je iskreno oplakao njegovu smrt, ipak nije toj sijajnoj zvijezdi još pokazao vidan, trajan i vječan znak poštovanja i priznanja, još nije iskazao svoju blagodarnost svome velikom sinu.

Slavi i besmrtnosti, koju je Bogišić svojim svijetlim znanjem i plemenitim radom stekao, treba da i narod u nekoliko doprinese.

Na grobovima velikana mjeri se moralna snaga jednoga naroda; na grobovima velikih otaca odskače ljubav njihovih sinova; tu se stječe, tu se dobiva, tu se uči i crpe snaga, čili duh i jača nada u budućnost.

Zato potpisani odbor, znajući, kako naš narod zna i umije da poštuje svoje velikane, i uvjeren da shvaća i tumači osjeća je njegove, odlučio je, da u Cavtatu, mjestu rođenja Valtaзара Bogišića, podigne mu spomenik zahvalnosti narodne, dostojan spomenik, koji će biti simbol narodne ljubavi i biti tumač narodne blagodarnosti.

U tu svrhu Odbor počinje da sakuplja priloge, kako bi spomenik bio što dostojniji i naroda, koji ga diže, i imena što nosi.

Prilozi neka se šalju na ruke g. Gjura Bijelića u Cavtatu (Dalmacija), a biće objelodani u listovima.

Cavtat-Dubrovnik na Nikoljdan 1909.« —

Prispevke za spomenik sprejema tudi upravništvo »Slov. Pravnika«.

»Slovenski Pravnik« izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva »Pravnika« brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26. oz. 22.